

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-utca 5. :: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona,
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Sárospatak - Debrecen

A mai napon két ősrégi iskola ifjusága a jövő református lelkészei találkoznak Debrecen falai között. Amikor e sorokat közreadjuk, nem titkolhatjuk el felette érzett örömről. Nem azért, mert úgy látjuk, hogy ez a találkozás tullepi a találkozások megszokott kereteit s a mindennapi formák felé emelkedve bepillantást vetni enged oda, ahol az életet tartalommal megtöltő eszmék forronganak.

Már nem első ízben találkozunk a magyar ifjuságnak e fajta mozgalmával. Hiszen ha a hétköznapi zaklatott világában csak egy percnyi időt szakítunk arra, hogy széttekintsünk s megfigyeljük azt, ami reménységgel biztathat sötét magyar éjszakánkban, lehetetlen észre nem vennünk, hogy a magyar temető göröngyein a halál ijeszítő reménytelensége helyett a feltámadás, az élet sugara csillámlik át.

Pár nappal ezelőtt a székely fiuknak, magyar világunk árváinak nézhattunk szemébe s láthattuk azt a sokatigéző biztatást, amely a hajnal hasadásánál is szebben beszél, többet ígér; szemtől-szembe állottunk azokkal, akiknek szomorú sorsában is egy felséges gondolat tör magának utat: „nem lesz mindig éjszaka a magyarnak”. — Még az ünnepé varázsolat hétköznapi lebilincselő hatása alatt állunk s már is újabb örömeink kell megnyitnunk szívünk ajtaját. — Közibénk jönnek azok, kiknek vállain lezülött erkölcsi világunk felemelkedésének, a magyar városok és falvak megújulásának lehetőségét nyugszanak.

Mi repeső lélekkel várjuk s köszöntjük őket, mert sejtjük azt, hogy amit mondani fognak újabb tanúsága és bizonyítéka lesz a magyar ifjuságunkba helyezett bizodalomunknak, a magyar erő akarságának, a széplőtlen magyar lélek magasabb légkörbe vágódó igényének, kibővítése annak a sorozatnak, amely majd a szent cél elérésével mondja rá az áment a mi csak sejtteni mert álmainkra.

Magyar Fiuk! Szívünk szeretettel köszöntünk benneteket itt, a magyar alföld szívében! Meséljétek, daloljatok arról, hogy a magyar alföld délibábjá nem lesz mindig „földiekkel játszó égi tüne-

mény”, — amit a magyar pusztá mond, nem lesz távolodó rózsaszínű hajnal, hanem felénk közeledő boldog valóság.

Most, amikor ölelő karokkal közelítünk felétek, Maeterlink csodaszép meséjének két mosolygó arcu gyermeke jut eszünkbe, akik a ha-

lálra voltak kíváncsiak. Hogy vágyukat beteljesülve láthassák, az éjjeli titokzatos sötétsége idején kimentek a temető kapujába, hogy meglássák a halált. Teltek a percek, multak az órák s im a halál birodalmából egyszerre csodaszép virágerdő emelkedett ki, amelyik-

nek mindegyik virágszála örömről és életről beszélt.

Magyar fiuk! Leendő református papok! Jertek, hadd zárjunk ölelő karjainkba benneteket, akik magyar temetőnk kapujában ezt az örömmel biztató életet meglátjátok. Isten hozott benneteket!

Megjelent a mérleg valódiságáról a rendelet

Minden kereskedő és vállalat új értékelés alapján leltárt kötelező kézziteni — Részvények és szövetkezeti részjegyek névértékének felelőse — A részvénytársaságoknak 100, illetve 500 millió értékű vagyonnal kell rendelkezniük

Budapest, máj. 19. Hivatalosan jelentik: A pénzügyminiszter most bocsátotta ki a kereskedői mérlegvalódiságnak helyreállításáról szóló rendeletét.

A miniszter általánosságban elrendeli, hogy minden kereskedelmi könyvvizetésre kötelezett kereskedő vagy kereskedelmi társaság 1925. évi január elsején vagyonaállagáról, ha pedig üzletéve később kezdődik, ennek az időpontnak vagyonaállagáról magyar törvényes értékben teljesen új értékelés alapján a fennálló jogszabályok értelmében az üzlet megkezdésekor előírt megnyitó leltárt és megnyitó mérleget köteles kézziteni.

A részvénytársaságok tekintetében a rendelet főbb intézkedései a következők:

Ha az r. t.-nek a megnyitó leltár szerint mutatkozó tiszta vagyona meghaladja az alaptőkének a megnyitó mérleget megállapító közgyűlés napján érvényben volt összegét, a tiszta vagyonnak azt a részét, amely megfelel az említett módon kimutatott alaptőke összegének, továbbra is alaptőkeként kell a mérlegbe beállítani. A tiszta vagyonnak az alaptőke összegét meghaladó részét vagy az eddigi alaptőke emelésére kell felhasználni, vagy az alaptőkeemelésé, esetleg pedig rendes tartalék alapként kell a mérlegbe beállítani.

Ha a részvénytársaságnak a megnyitó leltár szerint mutatkozó tiszta vagyona kisebb az alaptőkének a megelőző utolsó mérlegben kimutatott összegénél, az alaptőkét le kell szállítani. Az alaptőke emelését a részvények névértékének felemelésével a részvények felülbélyegzése útján kell fogantatítani.

Ha a megnyitó leltárban kimutatott társasági tiszta vagyon az eddigi alaptőke összegét meghaladja, a különbözetnek legfeljebb felét a rendes tartalékalapra lehet helyezni. Az eddigi alaptőke leszállítását a részvények névértékének megfelelő leszállítás útján kell keresztül vinni a részvények esetleges lebélyegzésével. Az alaptőke

leszállításából kifolyólag a részvénytársaság csökkentésének vagy megszűnésének nincsen helye.

Ha a részvénytársaságnak a megnyitó leltárban kimutatott tiszta vagyona 500 millió koronánál kisebb és a társaság a megnyitó mérleg felállításától számított egy év alatt ezt a vagyont alaptőkeemelés vagy más részvénytársasággal való egyesülés útján vagy egyéb módon legalább 500 millió koronára ki nem egészíti és a meg történt kiegészítést a cégbíróóság előtt nem igazolja, a cégbíróóság hivatalból kimondja a társaságnak feloszlását.

Helyi jellegű részvénytársaságoknak csupán 100 millió tiszta vagyonnal kell rendelkezni. Hogy valamely részvénytársaság helyi jellegűnek tekintendő-e, a pénzügyminiszter állapítja meg. Az alaptőkének kiegészítésére megszabott egy évi határidőt indokolt kérelemre a pénzügyminiszter meghosszabbíthatja.

A mostani rendelet életbeléptetése után olyan részvénytársaság, amely csupán helyi jellegű, 1 milliárd koronánál, más részvénytársaság pedig 2 milliárd koronánál kisebb alaptőkével nem rendelkezhet. Hogy valamely vállalat e rendelkezés alkalmazása szempontjából helyi jellegűnek tekintendő-e, a pénzügyminiszter állapítja meg. A pénzügyminiszter egyes közérdekű, különösen közügyi üzemek fenntartására vagy a termelés előmozdítására alapuló részvénytársaságnak megengedheti, hogy 1 milliárd koronánál kisebb összegű tőkével alakulhassanak.

A szövetkezetek tekintetében a rendelet intézkedései lényegükben a következők:

Ha a szövetkezetnek leltára szerint mutatkozó tiszta vagyona meghaladja a megnyitó mérleget megállapító közgyűlés napján érvényben volt üzlet és tőke összegét, a tiszta vagyonnak ezt a részét, amely megfelel az említett módon kimutatott üzletrész tőke összegének, továbbra is üzletrész tőkeként kell a mérlegbe beállítani. A tiszta vagyonnak ez üzleti és

tőke összegét meghaladó részét leg alább felerészben az üzletrészek felértékelésére kell felhasználni, az esetleges maradékot pedig rendes tartalék alapként kell a mérlegbe beállítani.

A megnyitó mérleget megállapító közgyűlési határozatban az üzletrész névértékét újból meg kell állapítani. Az üzletrész névértékének megállapítása után minősülő üzletrész felemelésének vagy leszállításának a közgyűlés megnyitó mérleg és az új értékelés tárgyában hozott határozatát nem lehet megtámadni, ha azt a megjelentek által képviselt szövetkezetek legalább háromnegyed részével hozták, ellenkező esetben az eddigi üzletrész tőkének egynegyed részét képviselő kisebbség élhet a megtámadás jogával.

A részvénytársasági alapan működő biztosítási magánvállalatokra, ha helyi jellegűek is, az alaptőkének 51 millió koronára való kiegészítése szintén kötelező.

A rendelet életbeléptetése után a biztosító magánvállalat rt. alakban csak a biztosító magánvállalatok részére a mindenkori jogszabályokban megállapított biztosítási alapot meghaladó összegű alaptőkével alakulhat.

A rendelet első szakaszában meghatározott megnyitó leltár és mérleg adatait a multra vonatkozólag semmiféle jogcímen nem szabad alapul venni.

Az alaptőkének a jelen rendelet értelmében fogantatott emeléséről elszámolt összegek az 1920. évi 24. tc.-ben megszabott részvényki-bocsátási illeték alól mentesek. Az új értékeléssel kapcsolatban a jelen rendelet szerint végrehajtott névérték leszállítási művelet szintén illetékmentes.

A szövetkezetek az új értékeléssel kapcsolatban az új üzletrészekre és törzsbetétekre vonatkozó illeték alól minden vonatkozásban mentesek.

A rendelet, amely a hivatalos holnapi számában jelenik meg, kihirdetésének napján 1925 május 16-án lép életbe.

Az üzletek bére 1926. májusig változatlan marad.

500-600 tartaléklakást épített az állam.

Budapest, május 19. Vass népjóléti miniszter kijelentette, hogy az üzletek bére 1926 május 1-ig, sőt a rendes fejezőidő lejártáig változatlanul az 1917. évi novemberi bér 50 százaléka. A bérbeadó tehát nem jogosult béremelésre. A 1926 november 1-én lehet fejezőidőre a fővárosi szabályrendlet értelmében csak májusra lehet fejezőidőre adni. A tényleges szabadforgalom tehát csak 1927 május 1-én lép életbe a fővárosban.

Ugyancsak Vass népjóléti miniszter kijelentése szerint a pénteki minisztertanács dönt az állami lakásépítő akció folytatásáról és arról, hogy 5-600 tartaléklakás építésével tegyék lehetővé, hogy a szabadforgalom visszaállítsa magrázkódásokat nélkül történjen.

Lédererné öngyilkos akart lenni, de megakadályozták.

A halálraítelt Léderer mégis kegyelemért folyadódik.

Budapest, május 19. Négy napig tartó tárgyalás után hétfőn hirdette ki a honvédtörvényszék Léderer Gusztáv bűnügében ítéletét. A halálúntetés bére már délután 12 óra körül tudomására jutott a munkóutcai fogházban őrzött Léderer Gusztávnak. A kétségbeesett asszony délután 3 óra tájt köténye zsinórját nyakára csavarta a cellája ágyán fojtogatta magát.

A börtönőr a cella kémlelőlyukán át észrevette a dolgot, besietett a cellába és megakadályozta az öngyilkossági kísérletet. A fogház vezetője intézkedett, hogy ébren vigyázzanak Lédererné cellája előtt.

Léderer Gusztáv, mint ismeretes, állandóan hangoztatta a tárgyalás folyamán, hogy ha halálra ítélik, nem apelál. Védőjének megmondta, hogy nem kíván többé felelősséget az új tárgyaláson találni.

Az ítélet kihirdetése után azonban védőjével, Kugel János dr.-ral megbeszélte, hogy kegyelemért forduljanak a kormányzóhoz. A védő ma délelőtt már be is nyújtotta a kegyelmi kérvényt a kormányzó kabinetjébe. A védő által benyújtott kegyelmi kérvény sorsáról tíz napon belül megtörténik a legfelső döntés.

Óriási robbanás Győrben.

Felrobbant egy celluloid raktár. — Egy súlyos és 9 könnyebb sebesült. — A robbanást az egész városban érezték.

Győr, máj. 19. Ma délután 1 óra körül a Gyár városban Grág M. és Fiai féle viaszkos vászonárugyár celluloid raktára felrobbant. — A raktárban mintegy másfél vagon celluloid volt felhalmozva. A robbanás valószínűleg úgy történt, hogy a celluloid hulladékok közé olajos rongy került. A robbanás a szomszédos műbőr gyárat majdnem teljesen romba döntötte, elpusztította a viaszkos vászonárugyár tetőzetét, szétrombolta az összes ablakokat, teljesen romba döntötte az tüvegyszerítőt és derékban törte ketté a gyár egyik hatalmas kéményét. A robbanás lezsedte a gépház tetőzetét, a gépek azonban nem sérültek meg. A celluloid raktár teljesen megsemmisült. A kár körülbelül 2-3 milliárd korona. — A robbanás a déli munkaszünet alatt történt és így mindössze egy súlyos és 9 könnyebb természetű sebesült történt. A rendőrség és a tűzoltóság a tűzvizsgálatot holnap tartja meg.

Győr, máj. 19. A Grág gyárban történt robbanásról újabban a következő részleteket jelentik:

Déli időben, mikor a munkások legnagyobb része elhagyta a gyártelepet, Gerencsér Samu felügyelő észrevette, hogy a celluloid raktár hatalmas vasajtaja kivágódik és lángnyelvek csapnak ki rajta. Gerencsér elküldte magát: *meneküljtek, tűz van!* — A gyár területén tartózkodó néhány munkásnak még volt ideje elmenekülni. Maga Gerencsér a gépházba rohant, hogy működésbe hozza a szivattyút fekszkendőt, mielőtt azonban ezt megtehetné volna, megtörtént a robbanás, amely igen nagy pusztítást vitt véghez és csupán a véletlen folytán nem esett emberéletben nagyobb kár. — Gerencsért a víz nyomása a gépházban a földhöz vágta, úgy hogy a fején kisebb sérülést szenvedett és így a

szivattyút csak néhány pernyi késsedelemmel tudta működésbe hozni. — A robbanás egyetlen súlyos sérültje Virági Lajos, aki lábtörést szenvedett, továbbá lábfejé összeroncsolódott és két lábujját is elvesztette. — Kilenc munkás és munkásknő könnyebben megsebesült. *A robbanás közben a város egész területén kisebb-nagyobb sérülések történtek. A robbanás következtében a celluloid gyár teljesen elpusztult.*

Az első vizsgálat eredménye valószínűvé teszi azt, hogy öngyulladás következtében történt a robbanás, mert megállapították, hogy a felrobbant celluloid gyárban hét fón délelőtt jártak utoljára és az ajtókat távozás után szabályszerűen lezárták. — A 2-3 milliárdos kár egyrésze biztosítás útján megtérül.

Ha a robbanás 20 perccel előbb történt volna, emberéletben felbecsülhetetlen kár esett volna, mert 12 óra után néhány perccel vonultak ki a munkások a déli munkaszünetre.

Heves vita a nemzetgyűlésen.

Csontos kontra Dénes, Dinich vitája — Besseney Zénó beszéde a választójogról

Budapest, május 19. A nemzetgyűlés mai ülésében folytatta a választójogi javlat vitáját. Az első szónok Besseney Zénó. Abponyi Albert gróf legutóbbi beszédére kijelent, hogy gyermekkorától tiszteli Apponyit, mint a valláserkölcsei, nemzeti és konzervatív politika hirdetőjét, de szomorúan konstatálja, hogy az utóbbi időkben szereplése csak a szélsőbaloldali pártok pozícióját erősíti.

Lehet, hogy akadnak képviselők, akiket titkosság dolgában Apponyi beszéde megingat, vagy megújít a folytonos küzdőimel a népszereplés ellen. Hivatkozik azonban külföldi és belföldi példák szomorú sorozatára, a titkosságot hirdető 1918-as és 1919-es uralmára.

Külföldön hiába keres olyan államot, amelyet az általános titkos választójog tett volna nagyra.

A magyar ember heves természete teszi nálunk a helyzetet mássá, mint külföldön.

Hajlandó elfogadni az általános titkos választójogot, hajlandó mindenben követni a nyugati civilizáció parancsát, ha a dő Bethlen fejét is szállítani, ha a nyugat viszszaadja, amit tőlünk elvett. (Zajos taps a kormánypárton)

Nem hajlandó minden fenntartás nélkül követni a nyugati civilizációt.

Kiss Menyhért a következő szónok, aki a titkosság mellett nyilatkozik.

Szünet után Csontos Imre személyes kérdésben szólal fel. Visszatartja Dénes Istvánnak legutóbbi beszédét, amelyben vádakhoz feléne, kijelenti, hogy Karcagon a rendőrség állapította meg, hogy egyetlen egy földmunkást se üldöztek, vagy bántottak. Ami azt a vádját illeti, hogy ő a kommun alatt valamilyen Kálmán Imre nevű ügyvéd felakasztását követelte volna, megállapítja, hogy ilyen ügyéd Karcagon sohasem élt. Aki ilyen vádakhoz hangozott anélkül, hogy módot adna arra, hogy a bíróság előtt megfelelő bizonyítékokkal álljon elő, azt a rablójogioknál is alább lennek tartja.

Dinich Ödön szólalt fel személyes kérdésben. A lapok beszédéről olyan közléseket adtak, amelyek a valóságnak nem felelnek meg. Ő olyan kijelentést, minthogyha bármilyen ellenzéki képviselő a kormánytól sápot fogadott el, sohasem tett.

Dénes István személyes kérdésben felszólalva válaszol Csontos beszédére. Kijelenti, hogy ő nem megy bíróság elé, de idézze meg Csontos, Kálmán Imrét, akitől az adatokat kapta.

Csontos: Ön kell nekem, nem Kálmán! Ön hazudik!

Szilágyi Lajos felolvassa Dinichnek a lapokban megjelent karcagi beszédét. Kijelenti, hogy Dinich nem mondott igazat.

Dinich: Ezért felelni fog!

Szilágyi: Dinich nemesak táma-

dást intézett a képviselők ellen, hanem azt a nemzetgyűlés előtt le is tagadta.

Dinich: Ez szemtelen inszINUACIÓ!

Szilágyi: Dinich kijelentése véleménye szerint azon pártokivüli lapokra vonatkozik, kikkel együtt volt.

Dinich: Nem. (Óriási zaj.)

Felkiáltások: Hát kire!

Dinich: Nem akarok neveket említeni.

Felkiáltások: Neveket mondjon.

Szilágyi azt állítja, hogy Dinich azért lépett be a kormánypártba, mert a testnevelési akadémián tanári állásra pályázott. A megválasztása után igen tekintélyes pénzeket kapott az Andrássy- és Raszay párttól.

Dinich: Hazugság.

Felkiáltások a kormánypárton: Hát az ellenzéken is van pártkassza!

Szilágyi az összes ellenzéki képviselők nevében visszautasítja a Dinich kijelentéseit és azokat rágalomnak minősíti. — Kijelenti, hogy ezeket az állításait a bíróság elé fogja állítani.

Dinich Ödön személyes kérdésben szólal fel. Kijelenti, hogy senkit sem akart, sem egyeseket, sem egyes pártot vádolni. Különben is ne mondott valótlan, mert hiszen vannak ellenzéki képviselők, akik támadják a kormányt és ugyanakkor kérvényt nyújtanak be a minisztereknek. (Állandóan nagy zaj a baloldalon: Ez kötelességük.) Kijelenti, hogy állja minden szavát. Senkit sem akar becstelétben sértetgni. Szilágyinak és mind azoknak, akik sértették, meg fogja adni a választ.

Az ülés háromnegyed 3 órakor ért véget.

Bombákat találtak Budapesten egy ház kapujában.

Budapest, május 19. Hétfőről keddre virradó éjszaka az Alsó Erdőor-utca 2. számú ház felügyelője a kapu ajtajában a háborúban használatos gázlárhoz tartozó két hádogdobozt talált. A hádogdobozok, amelyek igen csinosak voltak bombát rejtettek magukban. A házfelügyelő értesítette a rendőrséget. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre. Nyomban elküldtek Loch Péter tüzérszázados katonai szakértőt, aki megállapította, hogy a bombák nincsenek semplirozva. A bombákat beszállították a tűzérési laktanyába és a nyomozást megindították.

Ló és szarvssmarha vásár.

A mai lóvásárban közepes felhajtás és kis kereslet mutatkozott. Az irányzat általában tartott volt, vélel nagyon kevés történt. Az árak a következők: jó minőségű ló 5 milliótól, közepes 4-5 millióig, silány 600 e er koronától fölfele.

A szarvasmarhavasárban nagy felhajtás, de csak közepes kereslet volt, amely inkább a fejős tehének irányában mutatkozott élénkebbnek. Az árak a következők: Vágómarha 7-11.000, szopós borjú 9-11.000, tármás ökör párja 9-14 millióig, fejős tehén 3-8 millió koronáig. A vásár irányzata itt is mindvégig tartott volt.

Legelőcsőbb, legjobb és legkellemesebb természetes ásványvíz

Mohai Ágnes

Egyedárusítás és főraktár:

Csanak József K. R. T.

TELEFON 70. DEBRECZEN, PIAC-UTCA 51 SZÁM

Viszonteladóknek eredeti forrásárak

SPECIÁL HAJFESTŐ
ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ
Ramlinger hölgyfodrász
Varga-utca 1. (Iparbank.)
Illatszerek nagy választékban

A világ egyik legnagyobb pénzcsoportja, a Morgan is szívesen ad Debrecen városnak kölcsönt.

Ujabb kölcsönajánlatokat kapott a város — A Wheatley-cég táviratilag tudatta a kölcsönügy kedvező állását — Május 28-án a kritikus időpont az amerikai kölcsönök ügyében — Debrecennek ajánlják fel a legelőnyösebb feltételeket

Debrecen város ötmillió dolláros kölcsönében a jelek szerint döntő fordulat van küszöbön. Ismeretes, hogy az előzetes kölcsönszerződés, mely minden nehézség nélkül ment keresztül a városi közgyűlésen, várta akadályba ütközött a kormánynál. Pénzügyi kormány részéről támasztott aggodalmakat sikerült eloszlatni, de ekkor meg a kölcsön ajánló felmagaviseletéből lehetett arra következtetni, mintha vissza akarna húzódni az üzlettől.

Több heti stagnáció után a napokban végre kedvező hír érkezett a Wheatley bank cégtől. A kölcsönügy új fázisáról dr. Magoss György polgármester a következőképpen tájékoztatta a Debreceni munkatársait:

— A múltkoriban levelet kaptunk a Wheatley bank cég párisi ügynökségétől. A levélben tudatta velünk az ügynökség, hogy nagyon gyors utasítást vett Amerikából arra, hogy az európai politikai viszonyok új alakulása miatt egyelőre ne fogalkozzon sem a debreceni, sem a prágai, sem a többi városok kölcsön ügyeivel.

— Mi pillanatnyilag várakozó álláspontra helyezkedünk, míg tegnap délelőtt a párisi képviselő Budapestben tárgyaló megbízottainkhoz szükséges táviratokat intézett. A távirat este már kezünkben volt; mindössze annyi volt rajta, hogy a kölcsön meg — s jelzi még azt is, hogy az utban levő levélben bővebb tájékoztatást fogunk kapni. A levelet mára vártam de úgy látszik, hogy csak holnap kapjuk meg. Most volt nálam dr. Hattala, az amerikai konzulátus titkára, aki utépités ügyében jött tárgyalni, de a tárgyalás folyamán szóba került a kölcsön akció is. Annak idején ugyanis a konzulátus utján szereztünk többek közt információt a Wheatley cégről. Ez az információ igen kedvező volt. Most Hattala közölte velem, hogy nem elégedtek meg a birtokukban levő adatokkal, hanem kimerítő felvilágosításért fordultak Newyorkba. Néhány napon belül várjuk a választ, amelyet a rendelkezésünkre fognak bocsátani.

Időközben más helyekről is kaptunk információkat, melyek mind kedvezőek. Különben újabban is több kölcsönajánlatot kaptunk; a külföldi pénzügyi világ erősen favorizálja Debrecen s mindenféle nagy érdeklődéssel kísérik a most folyó tárgyalásokat. — Az érdeklődőkkel szemben az az álláspontunk, hogy e hónap végéig várunk s ha addig nem sikerül a Wheatley bankkal dűlőre vinni a dolgot, abbahagyjuk a tárgyalásokat és az újabb ajánlásokkal lépünk összeköttetésbe.

Az újabb kölcsönajánlók közt van a világ egyik leghatalmasabb bankháza, az amerikai Morgan csoport is. A Morgan csoport bécsi viselőjéhez tulajdonképpen a Wheatley bank cégről bocsátandó információk ügyében fordultunk; innen kaptuk azt a felvilágosítást, hogy a Wheatley bank Amerikában az óriási tőkék hazájában — nem a legnagyobb pénzcsoportok között foglal helyet, de abban semmi esetre sem lehet kétség, mintha 5 millió dolláros kölcsön nyújtására nem volna alkalmas.

— Morganék azt is kijelentették, hogy bár ők ilyen kisebb és egy kölcsönüggyel nem igen foglalkoznak, Debrecen kivételnek tekintik s hajlandók a szükséges kölcsönt Debrecen rendelkezésére bocsátani. Minden az amerikai bankárok május hó 28-iki nagy konferenciájától függ. — Az amerikai pénzügyvilág vezetői ugyan is ekkor döntenek arról, hogy Anglián kívül adnak-e más európai or-

szágoknak kölcsönt. Ha a döntés kedvezőtlen lesz — mondották a bécsi Morganék, — akkor nem számíthat Debrecen amerikai kölcsönre, ellenben, ha kedvező lesz, ők is szívesen foglalkoznak Debrecen kölcsönügyével. Amennyiben a Wheatley céggel nem lehetne megoldani a kérdést.

— Én — mondotta a polgármester — számításokat tettem a Morgan ajánlatról s megállapítottam, hogy ez az ajánlat körülbelül háromnegyed százalékkal magasabb kamattal terhel meg bennünket, mint a szinte páratlanul kedvező Wheatley banké s még így nagyon olcsó kölcsönt kapna Debrecen.

— Most volt különben nálam egy budapesti bankigazgató, akinek az amerikai pénzügyi világgal szoros összeköttetései vannak. A bankigazgató kifejtette előttem óhaját, hogy ő is szeretne a debreceni kölcsönrel foglalkozni. Kifejezést adtam álláspontomnak, hogy e hónap végéig a velünk tárgyalásban álló Wheatley cégtől pozitív választ várunk s csak ennek elmaradása után, júniusban kezdenék más irányu tárgyalásokat. A bankigazgató ennek láncára is kijelentette, hogy amerikai összeköttetéseinek fonalát addig is felveszi.

Dr. Magoss György polgármester szenczi közlése nyilatkozatát rendkívül megnyugtatóan fogadhatja Debrecen város közönsége. Maga az a tény — hogy most a külföldi kölcsön utá-

ni hajszák és kudarcok idejében Debrecen várost egymásután keresik fel a legkomolyabb bankcégek külföldről ajánlatokkal, gazdasági erőnknek nagyon határozott demonstrálása, Debrecen város 120 milliárd papír koronára rugó ingatlan vagyonával szinte első helyen büszkélkedik a közép-európai városok között. — Azt, hogy a nagy bankcégek, köztük a legnagyobbat Morgan bankház is szívesen kötnék üzletet Debrecen vrossal, nem csak az óriás fedezetvagyton indokolja, hanem az is, hogy a bankcégek a városi vagyon kezelésére és a fejlődés biztosítására garanciát látnak a vezetőikben.

Érdekes megemlítenünk hogy Miskolc város is komoly tárgyalásokban áll egy amerikai kisebb kölcsön felvétele ügyében. Miskolc ajánlata 9 százalékos kamatról és 84-es kibocsátási árfolyamról szól, míg ezzel szemben a Wheatley cég 7 százalékkal melletti 92-es árfolyamon bocsátaná ki a ötvényeket. Miskolc város most jár el a pénzügyminiszteriumban kölcsönének jóváhagyása végett s úgy látszik, hogy a kormány is elfogadhatónak találja a feltételeket. Baja város is fenn járt a kormánynál egy külföldi kölcsön jóváhagyása végett, de az még a miskolcinál is súlyosabb feltételi volt, úgy hogy a kormány megtagadta a jóváhagyást.

Debrecen város tehát rendkívül előnyös helyzetben van s egészen bizonyosra vehető, hogy a mostani tárgyalások megakadása esetén is hozzáint a szükséges kölcsönhöz.

Györkiek röpirata:

„Mélyen tisztelt uram és asszonyom“.

Egy választási röpirat a bíróság előtt. — Került-e pénzébe Györkinek a választás.

A debreceni királyi tábla az utóbbi napokban hozott ítéletet olyan sajtópörben melynek szálai a nemzetgyűlési választások idejére n ulnak vissza. Tegnap ismét a választási harcból eredő ügyet tárgyalta ezuttal a büntető törvényszék Serly tanácsa.

Dr. Györki Imre Debrecen város első kerületének nemzetgyűlési képviselője és Holló János szociáldemokrata párti képviselő a vádlottak padján. Az ügyészség sajtó útján elkövetett hivatalból felhatalmazásra üldözendő rágalmozás vétsége miatt helyezte őket vád alá azért, mert Debrecenben 1922 május hónapban röpiratokat nyomattak „Mélyen tisztelt uram és asszonyom“ megszólítással, amely a következőket tartalmazza: „A numerus clausus a botbűntetés a katasztrofális dágaság mind ennek az uralomnak a nevéhez fűződik. Somogyi és Bacsó megölése, az orgoványi és izsáki temetőkosság, a Británia és Pa lace szállóbeli események az Erzsébetvárosi bombamerénylet kiderítésen bünessetei mind ennek a rendszernek nevéhez fűződnek“.

A magyar királyi kormányról hivatalosa gyakorlására vonatkozólag nyomtatvány útján olyan tényt álli-

tottak, amely valódiság esetén büntető eljárásnak oka lehet.

— Nem érzem magam bűnösnek, mondja Györki, mert a sajtó örvény értelmében nem vagyok felelősségre vonható.

A közlemény nem teszi felelőssé és az „uralom“ máshol „rendszer“ szavak alatt nem érthető a kormány. Ezeket a kifejezéseket azért használják, mert nem akarták a „kurzus“ szót írni.

Ezután elmondja, hogy a választást megelőző agitációs hetekben 14-szer kért engedélyt programbeszéd tartására, de egyszer sem kapott.

Tehát míg másakra voltak kárhordozói és míg ellenfeleik plakátokkal, röpiratokal harcoltak ellene, kénytelenek voltak ilyen módon válaszolni. Ezeket a röpiratokat Holló készítette el, ő rendszerint átfutotta azokat. A kérdéses röpiratnál javításokat enyhítéseket eszközölt azonban sem a kinyomatásában, sem a terjesztésben nem vett részt.

Elnök: Holló a nyomozás során azt adta elő, hogy a szöveget ön diktálta. Való ez?

Györki: Nem. A nyomdának az

Május 16-tól azaz szombat estétől mindennap

fővárosi The Jazz Kings

művészi
zenekara

hangversenyez a Hungáriában!

utasítást Holló adta, de előzőleg a röpiratot nekem bemutatta.

Holló János párttitkár kéziratát mint sajátját ismeri fel.

Elnök: Ön a rendőrségen azt vallotta, hogy Györki diktálta a szöveget.

Holló: A rendőri kihallgatásom meglepetésszerűen jött.

Ezután Károlyi Ferenc városi adótisztit hallgatták ki.

Fényes Edre dr. védőügyvéd kéri a valódiság bizonyítását és a bizonyítás kiegészítését.

Dr. Mező Sándor királyi ügyész ellenzi.

A törvényszék a valódiság bizonyítását megengedi, de a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványokat elutasítja.

Ezután Mező Sándor dr. királyi ügyész rövid vádbeszédében kifejtette, hogy a vádiratban foglalt kijelentések megállapítják a rágalmozás tényállását. A büncselekményt a vádlottak be is ismerték ezért kéri büntetésüket megállapítani.

Fényes Endre védő a szerző előjóságot vitatja Györkivel szemben, akinek felemelését kéri.

Györki az utolsó szó jogán kijelenti még, hogy ha a törvényszéknek az lesz az álláspontja, hogy a numerus clausus és a botbűntetés törvénybe iktatásának tényét a mai kormányunk tulajdonította, amely ezáltal a kormány büntetői eljárásra alkalmas cselekedetet követett el, akkor megnyugszik az ítéletben.

Rövid tanácskozás után a bíróság mindkét vádlottat bűnösnek mondja ki felhatalmazásra üldözendő sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségében és ezért egyenként 3—3 millió korona fő és 300 ezer korona mellék pénzbüntetésre ítéli te.

Az ítélet indokolásában általános derűt keltett amikor az elnök azt fejtette, hogy a választási röpirat Györkinek is pénzébe került, Györki tagadólag megrázta a fejét, majd Serly kijelentette, hogy a magyar királyi kormány semmire nem adta a pénzt, sem az ébredők.

Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a védő felebbezést jelentettek be.

Gyorsíró-tanfolyam!

A Debreceni Gyorsírók Társasága
május 23-án gyorsíró
tanfolyamot
rendez.

Három hónap alatt
levelező és vita-
gyorsírást tanulhat

Jelentkezés:

SZÉKELY ANDOR

titkárnál, Domb-utca 17. szám

Mindenféle butorokat!!

ajtókat, befelénylő és ki-be nyíló ablakokat, gyermek sportkoscsikat stb. mélyen leszállított gyáráron rakláron tartok. — Megrendeléseket igen jutányos árban és előnyös fizetési feltételek mellett vállalom

Jancsó Kálmán

asztalosárny-gyára

Debrecen, Simonyi-ut-Barczi-u. 3.

Tel. 10-35

Fülöp Istvánt, az EME állítólagos pénzbeszedőjét elbocsájtották a rendőrségről.

Nem merült fel ellene semmi bizonyíték. — Alibit igazolt. A nyomozás újabb fázisai. — Titokzatos motorbiciklisták.

Ujabb tanuk szerint a gyilkosság 2 óra után történt

A Péterfia utcai gyilkosság bűnyűgyében indított nyomozás bár igen sokféle ágazik, még most sem mutat hat fel pozitív eredményt. Tegnap egy újabb bejelentés révén előállították a rendőrségen Fülöp István magánhivatálnokot, kiről a bejelentés azt állította, hogy az EME debreceni csoportjának a pénzbeszedője és egy hamisított EME nyugtát váltott be Rankay Béla kereskedőnél.

A bejelentő emondotta, hogy Rankay üzletében járt és beszéd közben szóba került a Péterfia utcai gyilkosság. Azután a szó az EME nyugtára terelődött, amelyről a kereskedő barátja, aki a bejelentést megtette megállapította, hogy azon Körös, — ny. pénzügyi főtanácsos aláírása hamis. Miután ezt maga az EME pénztáros is bizonyította, gyanússá vált az a fiatal ember, aki a nyugta összegét behajtá a kereskedőnél; állítólag az is gyanús volt, hogy mikor a pénzbeszedő eltávozott az üzletből, az üzletben — állítólag — a kasszát vizsgálta. A kereskedő barátja felhívta tegnap reggel a rendőrség figyelmét a pénzbeszedőre, kit Fülöp Istvánnak az illetőt, miután e nyomot is kötelezőszerűen meg akarta vizsgálni. Az összefüggés a Péterfia utcai gyilkossággal úgy adódott elő, hogy a meggyilkolt Révész Olga a pallagi EME csoport tagja volt és feltették azt az eshetőséget, hogy a pénzbeszedő Révész Olivánál is járt. Ez a nyom azonban teljesen hamisnak bizonyult.

Fülöp István sem akart arról, — mintha bármit is tudna a gyilkosságról. Kijelentette, hogy Révész Oliván nem is ismeri, sohasem látta, a trafikjában pedig nem is járt.

Elmondotta, hogy ő magán hivatalko, egyik kisebb debreceni biztosító társaságnál van alkalmazásban, de csak még egy hete. A feloszló foglalkozik az EME nyugták behajtásával, azonban Rankay kereskedőnél tényleg ő járt és beismerte, hogy erre a nyugtára Körös pénztárnok nevét tényleg ráírta. Azonban csak 12000 koronát vett fel. Fülöpöt mindazonáltal kivitték a helyszínre és szembevitették az összes tanukkal. Sem Langer, sem a szatyoros asszony, sem a többi tanu nem ismerte fel Fülöp különben is alibit igazolt. Házbeliekkel igazolta, hogy május 13-án beteg a lakásán tartózkodott. A detektívek Boldogfalva utca 11. szám alatt levő 121-es házkutatást tartották, de semmiféle gyanús dolgot nem találtak. Ezek után Fülöpöt délután 5 órakor a rendőrségről elbocsájtották. Egyébként a nyomozás többi részleteiről az alábbi tudósítás szól be:

Révész Olivát még 2 óra-kor is a trafikban látták.

A tegnapi nyomozás egy meglepő adattal szötte át a gyilkosság körüli rejtélyt. A nyomozásba bekapcsolódó Rózsa detektív csoportvezető — pontosabban fixírozta a gyilkosság időpontját. Eddig ugyanis azt hitte mindenki, hogy a gyilkosság május 13-án déli fél 1 és háromnegyed 1 óra között történt. Mára azonban ez a feltevés megdőntöttnek látszik. Rózsa detektív megállapítása szerint — dr Szentmiklóssy földbirtokos és sofőrje autóján 13-án déli 2 óra körül arra s akkor még bent látták a trafikban Révész Olivát. — Határozott nyom van arra vonatkozólag is hogy vagy valamelyik bankban, vagy ma-

gán féltől Révész Olga 2 millió koronányi kölcsönt vett fel. Míg a pénzért volt, addig az üzletben hagyta ismerőségét. Erről az utolsó utrol Révész Olga 2 órakor tért vissza. Míg a pénzt számolgatta, addig be e telt jó tíz perc s valószínű, hogy csak egynegyed 3 és fél 3 óra között végezhetette el ocsmány tetteit a gyilkos.

A boncjegyzőkönyv.

A boncjegyzőkönyvet vasárnap terjesztette be a rendőrséghez dr Orsós egyetemi professzor. — A huta mas jegyzőkönyv a legaprólékosabb részletekig kiterjeszkedik mindenre. Így hatalmas rész tárgyalja a véleményét. Az orvosi vélemény szerint Révész Olga a hatalmas ütéseket valamely rövidebb nyelű, kalapáctól, szífos, vagy ölmos végű bottól vagy boxertől kapta s azokból négy halált okozó — egyenként is.

Titokzatos motorbiciklisták.

A tegnapi nap folyamán egy nagyon érdekes irányban is kiterjesztették a nyomozást. Nevezetesen: a gyilkosság napján délután fél 5 órakor egy fiatalember motorbicikli száguldott a Piac utcán át. A motorbicikli hátsó pótülésén egy másik fiatalember ült. — A motorbicikliknek azonban sem rendszámja, sem szám táblája nem volt. Így az egyik Piac utcai rendőrszem az illető motorbiciklistát leállította s a rajta ülőket felkísérte a rendőrkapitányságra. — Ott az ügyeletes rendőrfogalmazó a motor utasait leigazoltatta, akik szabályszerű igazolványokkal igazolták személyadataikat, elemezték a motor tulajdonjogát igazolni nem tudták. Mindkét név felírál s kihallgatták őket. Ezután fél 5 órakor történt vagyis akkor még nem fedték fel a borzalmas gyilkosságot.

A fiatalember azán emondta a kihallgatási jegyzőkönyvbe, hogy M. zócsátról való s üzleti ügyben jár tak Debrecenbe. Majd megemlítette, hogy május 13-án délután 3 óra or egyik debreceni előkelő helyen öt millió koronát vettek fel. A kihallgatásuk után elengedték őket.

A gyilkosság felfedezése után azán kezdtek az iránt a titokzatos motorbiciklisták iránt érdeklődni. Az előkelő helyeket is megkerdezték a fiatalember felől. — Onnan azán elég jó információkat adtak a rendőrségnek, csak az állítólagos ötmillió helyen javították ki az illetők bémondását. És pedig olyanformán — hogy nem 5 milliót, hanem 4 milliót vettek fel. Részben ezért, részben mert az illetők egyikének személyleírása összeillik s meglepően hasonlít a gyilkosról bémondott személyleírásához — és mert a téglavető telepi asszony bémondása szerint — aligha nem két egyén működött a gyilkosságnál közre, így a rendőrség ebben az irányban is nyomozást kezdett. Ma reggel fognak kiutazni a detektívek Mezőcsátra, hol a nyomozást elkezdi. Nagy a gyanu arra, hogy az illetők már Mezőcsátról is tovább mentek. Így a kiszálló detektívek olyan utasítást kaptak, hogy

ha az illetők netán Budapestre mentek, oda is menjenek azok után s hozzak őket azonnal Debrecenbe.

Ujabb helyszíni szemle.

Tegnap délután a Péterfia utcai trafikban újabb helyszíni szemle volt s a helyszínre kivitték egy Sz. nevű, egy J. nevű főiskolai hallgatót, egy festőművészt, azonkívül Fülöp nevű fiatalembert is. A helyszíni szemlét Katona István detektív csoportvezető végezte s azt délután 4 órakor kezdték el. A szemlére beidéztek Langer, a téglavető telepi asszonyt, továbbá azt a szódavizvári kocsist, a ki a gyilkosság napján déliben a Péterfia 11. szám előtt állott.

A helyszíni szemlén egyetlen előállított sem smert rá egyik koronatanu sem. Így azokat visszavitték a rendőrségre s onnan elengedték őket. Letartóztatás vagy őrizetbevétel a szemle után sem történt.

Névtelen levélíró és a Szeffe.

Min már tegnapi számunkban megírtuk, az anonim levelek egész sere-

Kit tartanak Szegeden a debreceni gyilkosnak?

A Szegeden megjelenő *Friss Hírek* című lap írja a következőket:

Néhány hónappal ezelőtt a Kass-kávéházban megjelent egy magas, barna fiatalember, ki rövid idő alatt bejutott a legjobb társaságokba és a színtársulat egyik fiatal és hol szőke, hol barna tagjához fáradhatatlan lovagul szegődött. A fiatalemberrel csakhamar elterjedt az egész városban, hogy Kemény Jánosnak hívják és egy biztosító intézet titkára. A titkár ur estenként részt vett a kis Kass-beli táncórákon és vig modorrával csakhamar a legjobb társaságok kedvence tagjává lépett elő.

Farsang után a Mérey-utcai gyilkosság nyomozása alkalmával a rendőrség különböző gyanúkok miatt őrizetbe vette Keményt s ezzel karrierje azonnal kettétört, de rögtön ki szabadult.

Kevészel ezután Kemény egy szép napon azzal lepte meg barátait, hogy édesanyja haldoklik és Pestre utazik. Néhány nap múlva pedig levél érkezett tőle Szegedre egyik barátjának a címére, amelyben Kemény bejelentette, hogy anyja meghalt és halálát nem tudja túlélni, ezért öngyilkos lesz.

A szegedi ismerősök sajnálkozni kezdtek Kemény fölött, de nem sokára a meglepő hír érkezett Szegedre hogy Kemény édesanyja a legjobb egészségnek örvend, a titkár ur is vígan éli világot Buda e ten. Ez az elutazás még jobban felkeltette a szegedi ismerősök érdeklődését és mindig nyíltabban beszéltek arról, hogy Kemény nem az az igazi ur, a minek mutatkozott, hanem közönséges szélhámos, aki egymás után csapta be a hiszékeny embereket.

A szegedi barátok, most, hogy olvasták a debreceni trafikosnó gyil-

gét küldik el a rendőrségre. Így legutóbb egyik a Szeffe főiskolai internátust szemelte ki. Azt írva a levélben, hogy a gyilkosság egyes szála a Székely Főiskolai Hallgatók Péterfia utca 25. szám alatt levő internátusából indult ki. A nyomozást a rendőrség bevezette s tegnap már több főiskolai hallgatót hallgattak ki. Persze, mindegyik alibit igazolt. A Szeffe vezetősége egyébként tegnap átiratban azt költe a rendőrséggel, hogy nagy örömmel veszi, ha mielőbb lefolytatják a nyomozást; egyidejűleg azonban feljelentést tesznek a névtelen levél fantasztikus szerzője ellen.

Aki leveleit a hatátrafikba kérte.

A nyomozás során megállapította a rendőrség, hogy a köze i napokból egy hirdetést tett közé egyik fiatal ember, ki butorozott szobát keres. Ez a fiatalember a hirdetésben a címet Péterfia utca 11. szám alatt kis tősdébe kérte leadni. Az a hirdetés szerzőjét a rendőrség már kinyomozta s azt is megállapította erről a német anyanyelvű fiatalemberrel, hogy semmi köze sincs a gyilkossághoz.

Még egy alaptalan gyanúsítás.

Rosenheim Jenő kereskedő annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy az Ulman-féle levélről neki egyáltalán nem volt tudomása s így az előállítás csak rosszhiszemű feljelentésnek az alapján történt és a rendőrség Rosenheim Jenőt még aznap szabadon bocsátotta.

kosának személyleírását nagyon erősen hiszik, hogy a gyilkos nem más, mint Kemény Árpád, ki már egyszer Szegeden is állott ilyen súlyos vád alatt.

A szegedi rendőrség egyébként pén teken délelőtt mekapta a debreceni rendőrség országos közlését és a régi akták alapján újból megindították ellene a nyomozást.

NYILT-TÉR.*

Farkas József vendéglős

Hadházi-ut 24.

A péterfiai gyilkossággal kapcsolatban történt velem szemben t. n. történt undorító veselkedésért, ami magának nem sikerült, válaszként, hogy a bűnös feljelentést maga ellen megte, amiért bémászott az ablakomon és ellopott 1000 érb ezüst koronát.

Rosenheim Jenő.

* E rovatban közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 óra

belül mindenki kírthatja

aszabonaimozott fé-

regirtoval. Olcsó

árban kap-

ható

STERN

testküzletében, PIAC-U. 10.

Bikával szemben.

Garantált minőségű patkány és

egérirtó állandóan nagy raktár

A „Debrecezen”

telefon száma 1 789.

Kávéházban, vendéglőben,

fodrásznál követelje mindig

a Debrecezen.

Üzlet feloszlata miatt

a raktáron levő női és férfi szövet zeug, fehernemű, vászon, schiffon, batist, alsó- és

paplanpéző vászon, naplan, lybéri, sephir, franc, kanavász, karton, voál,

barchet, flanel, női-, férfi- és gyermek harisnya, sze-kendő kötött és rövidáru-t

mélyen leszállított árban árusít

RÓTH IMRE divatáruháza

CSAPO-UTCA 37 SZÁM BURGONDIA SAROK

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Máj. 20. *A cigányprimás.* Operette. Rózsahelyi Kálmán m. v.
Május 21-én: *Imádóm.* Vigjáték, C bérlet.

Május 22-én: *Kisértetek.* Színmű, D bérlet.

Május 23-án: *Steinhardt és társulata vendégjátéka.*

Május 24-én délután, 3 és fél órákor, Széplaky, Vészy Piroška m. v.: *Gül-Baba,* operette; olcsó helyárak Este 8 órákor *Steinhardt és társulata vendégjátéka.*

Május 25-én: *Ki babája vagyok én?* Vigjáték, premiere, A bérlet.

Május 26-án: *Ki babája vagyok én?* Vigjáték, D bérlet.

Május 27-én: *Ki babája vagyok én?* Vigjáték, C bérlet.

Rózsahelyi Kálmán fellépte.

Tegnap este a *Cigány* címszerepében mutatta be Rózsahelyi Kálmán egyik legklasszikusabb alakítását. A vén cigány szerepe egyike a leghálásabb, de mégis legnehezebb szerepeknek. — A magyar népszínművekben ugyanis alig van olyan műszerép, amely a tragikomikum nehéz skáláján keresztül kell életre kelteni a színpadon.

Rózsahelyi Kálmán hatalmas művészete diadalmosan győzelmeskedett tegnap esteis, hamisíthatatlan műélvezetet szerezve a közönségnek.

Ugyancsak kiváló sikere volt Halassy Mariának a cigány Rózszi szerepében; örülési jelenetben az igazi művészet szívárványos színei csillogtak alakításán. — Felvonások után mind akettőjüket lelkesen tapsolta a lámpák elé a közönség.

A többi szerepekben Unger István, Krompachy István, Szizethy Andor, Torma Gusztáv és kis szerepében Markovics Andor járultak hozzá a F-tűnő összeshez. Sz. Z.

Színházi inroda jelentése

Rózsahelyi Kálmán fucsorik ma este a *Cigány* címűs Pász Pali szerepében, melyet beárán az ő művészetével, báros egy néző és kedélyével úgy hozta a közönség a legjavob elavadt fással farsolja meg minden szatát és mozdulatát.

Imádóm! Luis Verneuil pompás francia víziátéka (csőtörtőkön C) bérletben kerül megmélítésre.

Hafasi Mariska, Csapó Mária, László, Rolt, Rajz, Szizethy játszó Imádóm francia vigjáték főszerepeit.

Kisértetek, a nagyszerű Ibsen színmű, pnteken D) bérletben.

A mozgósínházak műsora

APOLLO: Csak felnőtteknek „A csendes völgy” dráma az alaskai hómezőkön 7 felvonásban, Nelly Szimánn főszereplésével. Kísérő Pathé Revü.

VIGSZÍNHÁZ: Közékvánstra, a világ legnagyobb filmje, a Tzparancsolat. E filmnek technikai produkciója egyszerűen bámulatos, színes képe csodaszámba mennek, modern drámai része nyugtató, A hit, az erődics, tisztaság dicsőítését éneklie ez a nagy film, mely ek mindakét része egy előadásban lesz bemutatva.

Jönnek: Aranyásók a Riverán, Zoró és Huruvál. Viharlovás, Az Andre cirkusz at rakciója.

MELEORBAN áldozó csütörtökön „Alom a boldogságról”. — Harry Ledtke és Eszterházy Agnes főszereplésével és „A kis nyomorultak” előadások 4, fél 7 és 9 órákor.

Jókai regényalakját személyesíti meg 50 debreceni urhölgy és ur.

Ma van a Mansz Jókai-ünnepélye.

Mint már többször jeleztük, a debreceni Mansz. összes szíkosztályával egyetemben a nagy jókaihoz méltó ünnepélyt rendez ma május 20-án az Urániában. A próbak után itélvénem mindenreai élvezetben lez része a közönségnek, amit a következő program igazolni fog:

1. Mansz. Erzsébet női kara.
2. Emlébeszéd. Tartja dr. Hankis János egyet. tanár.
3. Arany emberből az előjáték (a senki szigetén) és az első felvonás. Előadják: dr. Vargha Emilné, dr. Szabó Gusztávné, Csűrös Ferika, Szabó Palika, Dicsőfi Annus, Galáffy György, dr. Bo a Tibor dr. Laczkó József, Nagy Sándor, Nagy Sándor János, Balog György, Poltay Lajos, Nagy József és Trenccenyi Gyula.

4. Ének a Cigánybáróbról. Enekf dr. Szűcs Gézané, zongorán kíséri Marschalkó Gusztávné.

4. Szavaltat. Munkácsi rab (Jókaitól) szavallja Hegi József.

6. Anothoózis. Jókai személyesítve a muzsáktól körülvéve álmodozik. Szekér Palika verset szavall, melyben a Jókai híresebb műveit és alakjait magasztalja s mi or egyegy híresebb művéről s ann k alakjairól van szó azok a háttérben megjelennek. 9 ilyen kép lesz 40—50 fiatal urasszony, urleány és urak által személyesítve.

7. Az Erzsébet énekkar zárja be ezt a pompás műsort. Kezdeté este 8 órákor. Jegyek 3 féle árban Molnár József Balog és Riskó urak útjében. (Piac) Városház alatt kaphatók.

Srapnell a gyermek kezében.

Titokzatos lelet az Erzsébet-utcán

Hétlőn este egy megtöltött srapnell találtak az Erzsébet-utcán. Az eset úgy történt, hogy este 8—9 óra között öt gyermek a vígan játszadoztak az Erzsébet-utca 19. szám alatti ház előtt — az utcán. Játék közben egy barna hosszukás szírnéveivel gurigazattak. A barna rozsdás-tárgyra figyelmes lett a közeben posztoló rendőr s közelebb ment a gyerme sereghez. Ekkor legnagyobb meglepetéssel azt látta, hogy a barna, hosszukás csőzeű tárgy egy ugyan megtöltött, de teljesen

összerozsdásodott 8 centiméteres ágyulódék: srapnell, melynek tempirozaja le volt csavarva.

A gyermekeket a rendőr azonnal eltávolította az utcáról, maga pedig a srapnell bevitté a rendőrségre és jelen est irt.

A srapnell a rendőrség átküldte a tűzérégi laktanyába, e yben vizsgálóit indítottak abban az irányban hogy kikutassák azt, hogy miképen került a gyermekekhez a minden pillanatban felrobbanható srapnell.

A városi kertészet Kossuth-utcai üzlete nem csinál konkurenciát a kertészeknek.

Csemetefákat hoz forgalomban. — 25,000 drb díszfa a nagyerdei csemetekertben. — Tervbe van véve a Petőfi-tér és Árpád-tér parkirozása.

Ismeretes, hogy a városban lakó kertészek egy részének mozgalmi folytán a Kereskedelmi Kamara átiratban kérte a városi Tanácsot, hogy a tervbe vett kertészeti üzlet felállítását ejtse el, mert ezzel a debreceni kertészek egzisztenciáját veszélyeztetni.

Az ügy mibenállása felől érdeklődvén azt az információtt kaptuk, hogy a város a kertészeti üzletet a városi nyomda illetőleg az Egyetértés szerkesztősége által birt városi háza üzlethelyiségben szerdán meg is nyitja.

Az üzlet céljait illetékes helyről a következő információt kaptuk:

— A nyílt üzlet felállításának célja elsősorban és főként az, hogy a városi csemetekert facsemetéit minél gyorsabban, intenzívebben hozhassuk forgalomba. Köztudomású dolog, hogy Debrecenben és vidékén a gyümölcsfanevelés olyan elhanyagolt állapotban van, mint talán sehol másutt. Ennek oka főként abban rejlik, hogy Debrecenben s környékén nincsen olyan csemetekert vagy faiskola, ahonnan nagy tömegben, bő választékban, olcsó és megbízható csemetéket lehetne beszerezni. Ezt a szükségle-

tet van hivatva kielégíteni a városi csemetekert, melyről mindenki, aki látta, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatik. Az is tudott dolog, hogy a mi közönségünk gyümölcsfa nevelés tekintetében meglehetősen konzervatív, más városokból rendelést nem tesz, úgy hogy szinte annak a szűksége merült fel, hogy a csemetékbe szinte belebotoljunk. Még a nagyerdei kertészetet is csak azok keresik fel csemete rendeléssel, akiknek nagyobb területű ingatlanuk van, a kigazdák és kert tulajdonosok ezideig ugyszólván teljesen tartózkodtak a rendeléstől.

— A kertészet üzlete még egy fontos hivatást kíván teljesíteni akkor, amidőn országoshírű cégekkel és a Budapesti Növényvédelmi Rt-gal összeköttetésbe lépven, növényvédelmi szerek és szerszámok eladásával, sőt kikölesznésével is foglalkozni fog. Tudjuk, hogy Debrecenben egészséges gyümölcsöt alig lehet látni, mert a gyümölcsfák vékára, térdiszítéskre csak 2—3 éveszeti üzlet a csemeték eladása alkalmával a vevőknek szakszerű utasításokat fog adni, sőt növényvédelmi szerszámokat olcsón fog ki-

Öt évszázad

őta tart a kávé díszletja a világ körül! Igylek tiszta, hamisítatlan babkávét, ez egységét előmozdítja és szellemi frisseséget fenntartja.

MEINL GYULA
Piac-tér 59.

kölesznőzni.

— A városi Tanács úgy véli, hogy ez a kitűzött cél sokkal nagyobb jelentőségű, semhogy a tervbe vett üzletet néhány anyagi érdekét feltű kertész kedvéért a napirendről levehetné. A többi kertészek attól is tartanak, hogy ez az üzlet nagyarányu kereskedelmi és virágkertészettel fog kibővílni. E tekintetben aggodalomra nincsen ok, mert a városi Tanács sem a kereskedelmi kertészetet mai körülmények között nagyobbítani, nagyobb arányuvá fejleszteni nem kívánja. Azt mindenestire meg fogja teni, amivel szintén a fogyasztó közönség érdekeit szolgálja, hogy nagyobb termelőknek, mint például a Gazdasági Akadémának ter mélyvényeit bízományi eladásra el fogja fogadni.

— Itt említem meg, hogy egy városi polgár aláírással „Ujabb lépés a nagyerdei sétány pusztulása felé” a Debreczen május 13-iki számában közérdekű nyílt levél jelent meg, amelyben a eikkirő arról panaszkodik, hogy a nagyerdei faóriások egyre-másra eltűnnek, fanevelés terén utánpótlás nincs, legfeljebb akáca és bálványfa, hogy egy új tennispálya létesítésével ismét fakivágások történnek.

— E nyílt levélre azt válaszolhatom, hogy tennispálya kedvéért a városi Tanács még egy bokornak a kiirtását sem engedélyezte sohasem. Nem is fordult elő tennispálya létesítése céljából, hogy a Nagyerdőn fakivágás történt volna. Ez az állítás tehát téves információ alapulhat. Fairtás néhány korhadtt fától eltekintve legutóljára az uszoda helyén történt, itt is azonban néhány tölgyfától eltekintve merőben fiatal akácsarjak irtattak ki. Hogy pedig a fanevelés és fapótlás érdekében semmi nem történik, hivatkozom a nagyerdei csemetekertre, ahol állami szervek végzik a fanevelést, hivatkozom a nyulasi csemetekertre, ahol nagytömegű gyümölcsfa csemetén kívül körülbelül 25,000 drb mindenféle díszfa, mint vadgesztenye, amerikai dió, hárs, ujhár, platan, nyír és még vagy 20,000 drb fenyőcsemete van szakszerű nevelés alatt. Sajnos ezek a csemeték most még csak 2—3 évesek, így utcákra, térdiszítéskre csak 2—3 év múlva fogjuk használni, mert csak akkor lesznek abban a nagyságban, hogy utcai kiültetésre alkalmasak legyenek.

— Különösnek tartom a panaszt épen az idén, amikor az utcák rendezése, tér díszítése tekintetében a város olyan nagy áldozatokat hozott. Az idén történt a Mester-utca-nak, Rákóczi-utca-nak, Nagytemplom előtti térnek, Emlék-kertnek rendezése és fásítása. Tervbe van véve a Petőfi-térnek, Péterfia végének, Árpád-térnek stb. rendezése és a következő években fokozatosan a Nagyerdő parkrésztetének megfelelő fejlesztése.

Nagy méztermésre van kilátás.

A Méhészek Országos Egyesületétől arról értesítünk, hogy a kedvező időjárás következtében igen nagy méztermésre van kilátásunk. A méz ára már is esett úgy hogy a mézkereskedők már 12—14000 koronát adnak a méz kilogrammjáért.

Mértékszerűen férfiingek

Kardos László

Alsónadrágok, Pyjamák új modern varrodánkban kitűnő s abásban. Alapítási év 1831
Kiváló anyagok.
Pontos kiszolgálás
Határozott árak

cé.nél
DEBRECZEN
Kossuth
UCCB
9

Hírek

A városi tanács fuvarosokat és napszamosokat keres a sáskairtasra.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek a marokkói sáska elleni védekezés tárgyában kiadott 79269—1925. sz. körrendeletében a sáska irtásnál igénybeveendő fuvarnak napidíja 200.000 koronában, a napszámhár pedig napi 50.000 koronában van megállapítva. A fuvardíjba beleértendő a kocsis díja is. A vállalkozó fuvaros és napszamos köteles lesz élelmézéséről, a fuvaros azonkívül lovának takarmányozásáról is gondoskodni. Minden pár lóval naponként 8 órát kell dolgozni, nappal vagy éjjel, aszerint, amint a méltányos beosztás és az egyes munkacsoportok váltakozása azt megkívánja. — A városi tanács felhívja az érdekelt fuvarosokat és napszamosokat, hogy amennyiben ilyen egyezség mellett az esetleg szükségesé váló sáskairtási munkálatoknál részt öhajtanak venni, hogy ezt a szándékukat az I-ső fokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth-u. 20. földsz. 45 szoba) sürgősen jelentésük be. — Amennyiben kellő jelentkező nem lenne, úgy megfelelő számú fuvarosok és napszamosok ki fognak rendeltetni.

A városi tanács.

— Az evang. konfirmációj vizsga ma, szerdán d. u. 5 órakor, az ünnepély pedig áldozó csütörtökön d. e. 10 órakor lesz megtartva. Urvacsoraosztás.

— Tézene. A katonai zenekar Nöth Antal főkarmester vezénél este 6 óráig a Szent Anna-után tézzenét tart a következő műsorról. 1. Ferjentsik induló Nöth A. 2. Szép város Kolozsvár Kálmán I. 3. Három a kisleány kerítő S. Hube t Berté. 4. A költő és paraszt, opera nyitány Suppé F. 5. Szép melódiák nagy egyveleg Nöth A.

— Az idei vitézi avatás. Illetékes helyről értesülünk, hogy az idei vitézi avatás június hó 21-én a sokaság keretében közölt a S. t. Margit szigeten tartják meg és hogy az avatásra érülő felvándorló az erre szóló értesítést közvetlenül az országos vitézi székől kapják kézhez.

— Cserkészünnepély a róm. kath. reál-gimnáziumban. A Debreceni Kegyesrendi Reál-gimnázium 171. számú Erdősi Imréől nevezett cserkészcsapat és ifjúsági vöröskereszt-csoportja 1925 május hó 21-én cserkészünnepélyt tart. Dél-élelt 8 órakor szentmise, utána cserkészfogadalom. Délután fél 6 órakor cserkész előadás az intézet dísztermében. Az előadás műsora: Sik-Thury: Cserkészinduló. Énekli a cserkészzenekar. Radványi: Magyar cserkész da a Szavija: Reinhardt L. VII. o. t. Rossini: Nyitány a Tancred c. operából. Zongorán előadják: G. Illéri E. VII. és Gidófalvy E. VI. o. t. Állatkerti csendélet. Tulás. Előadják: Trón L. és Gelléri E. VII. o. t. Würfel: Erdőben. — Silcher: A kürt szava. Énekli a cserkészzenekar. Zemplényi Magdunkuli. Szavalja: Romhányi Gy. VIII. o. t. Dalok. Énekli: Farakas A. VII., zongorán kíséri: Gidófalvy E. VI. o. t. Radányi: Esti napiparancs. Cserkészjelenet. Erzbücker: Erdő mellett nem jó lakni. Cserkész-vi jelenet. Mendelssohn: Vadászdal. Énekli a cserkészzenekar.

Áldasson lapunkban.

Kettős bajnoki verseny áldozó csütörtökön.

Debreczen város értékes díja a gyorsíró bajnoknak.
A gépiróbaírók egy írógépet kap.

Oriási érdeklődés előzi meg a debreceni gyorsíró egyesület május 21-én rendezendő versenyét, melyre eddig több mint kétszázan jelentkeztek, de valószínű, hogy még a verseny napján is sokan érkeznek, akik előzetesen nem jelentkeztek. A gyorsíró verseny fél 9 órakor kezdődik a 270—300 szótagos fokozat, egy perc szünet után következik a 320—50 fokozat verseny, a melynek győztese a keleti kerületi bajnoki címet és Debreczen város értékes díját, egy ezüst tárgyat nyeri. Lesz még 200, 160, 120 és 100 fokozat sebesség.

Délben 12 órakor gépirási verseny lesz, melyen mindenki olyan gépen dolgozik, amilyen akar,

illetve amelyet hoz magával, ha nem tudna azon a gépen írni, a mely rendelkezésre áll. A szerdai lapokban közöljük, hogy milyen gépek lesznek.

Itt az első díj: egy látható írású írógép, melyet a Hegedűs és Bory cég ajándékozott és a bajnoki cím.

A versenyre a város két és fél milliót, az ügyvédi kar egy és negyed milliót, egy gyorsíró félmilliót adományozott eddig, de már több bank és intézet is ajánlott fel díjakat.

A verseny a ref. gimnáziumban folyik le, délután pedig a Kollégium dísztermében díszgyűlés lesz, melyen többen érdekes előadást tartanak.

Hajduböszörmény polgármesterét hétfőn reggel holtan találták a szállójában.

Paksy Károly hirtelen meghalt.

Paksy Károly, Hajduböszörmény város nyugalmozott polgármestere hétfőn hajnalban hirtelen meghalt 73 éves korában. Az öreg hétfőn hajnalban, szép idő lévén, kiment a szállójába s mikor később a eggelit utána viték, már holtan találták rá. Az orvosi vizsgálat a halál oka gyanánt szívizületét állapított meg. Paksy Károly nem volt beteg, de pár évvel ezelőtt szél

érte s azóta gyengélkedett.

Paksy a kömmün leverése után került Hajduböszörmény polgármesteri székébe, nem választás, hanem behelyettesítés útján. A forradalmak utáni állapotok konszolidására sokat tett és e téren sokat használt városnak. Halála széles körben keltett mély részvétet. Temetése ma, szerdán délelőt lesz nagy gyász-pompával.

A debreczeni elemi iskolái ifj. vöröskereszt csoportok versenye.

Az ispotályi ref. elemi iskola vöröskereszt csoportjai versenydíjakat tüztek ki azon tanulóik részére, akik 1. Hazánkat legjobban ismerik s annak földrajzi ismereteiben legnagyobb jártassággal bírnak. 2. Helyesírásban legtöbb eredményt felmutató növendékek. 3. Pósa verseiből legjobban szavalóknak. 4. Irrendenta költeményt a leghatásosabban előadóknak.

Az összes helyi csoportokból szép számmal jelentkeztek a versenyre, mely f. hó 14-én délután 4 órakor folyt le a Fűvészker-tői iskolában. A bíráló bizottság tagjai kívül ott voltak: Molnár Ferenc iskolaszéki elnök. Rickl Antal a debreceni és hajdumegyét ifj. v. k. csoportok központi vezetője, több tanító, tanítónő, szülő és érdeklődő.

A földrajzi versenyben 18, a helyesírásban 12, a Pósa-versekből szavalók közül 6 és irrendenta költeményt előadók közül pedig 7 növendék vett részt. Magyarország földrajzi ismeretéből első díjat nyerte: Bécsi Ferenc Fűvészker-t. u. IV. o. növ. 25.000 K-t, második díjat 15.000 K-t Németh Lajos Ispotályi IV. o. és egyenkint 10.000 K-t kaptak: Nagy Lajos Ispotály IV. o. Kondor Lajos Ispotály IV. o., Faragó Juliánna Rákóczi-u. IV. o. és Fási Gábor pallagi IV. o. növ.

Helyesírásból első díjat nyert

25.000 K-t Hatvani László Fűvészker-t. u. V. és egyenkint 15.000 K-t, Gacsárdi Zoltán Fűvészker-t. u. IV. o., Vajda Irén pallagi isk. IV. o. és Déri Lajos Fűvészker-t. u. o. növendék.

A Pósa versekből legszebben szavaló és egy Pósa verseskönyvet kapott Jász Olga Rakovszky-u. III. o. növendék.

Az irrendenta szavalásnál első díjat Petőfi összes költeményeit nyerte Bőör József Fűvészker-t. u. V. o. növendéke, kinek előadása a jelenlevőket roppant meghatotta, mely érzés és gyakorlat jellemezte a képességét. Ezenkívül egyenkint 10.000 K-t kaptak Kuka Erzsike a Dóczy elemi IV. o. és Pócsy Erzsike Kálvin-tér V. o. növendék.

Molnár Ferenc iskolaszéki elnök mint a helybeli ref. elemi iskolái csoportok megbízottja, buzdító beszéd kíséretében osztotta szét a díjakat.

Az ifj. vöröskereszt egyesület ezúton is irányt mutatott, ösztönözte tagjai által a gyermekesereget a munkára, ismeretek szerzésére, a jövőben való előhaladásra!

— Vígsházban a Tizparancsoat.

— Nagy kalapvásár a kalapüzemben. Eredeti modell kalapot minden sában kilencvenezet koronáért darabonként, Piac-u. 9.

Cipész és rokoniparosok termelő-szövetkezetének közgyűlése június 3-án lesz.

A debreceni cipész és rokon szakmabeli kisiparosok Termelő és Erőseítő Szövetkezetének 1920 június hó 3-án délután 5 órakor az ipartestület kitanácstermében tartandó negyedik évi rendes közgyűlésének napirendje: 1. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése. 2. Zárószámadás bemutatása. 3. Felmentvény megadása. 4. Határozathozatal a nyersanyag felosztásáról. 5. Igazgatóság és felügyelő bizottsági tagok választása. 6. Alapszabályok módosítása. 7. Indítványok Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 8 appal írásban beadandók. A zárószámadások az anyag beszerző szövetkezetben (püspöki palota) tekinthetők meg.

Igazgatóság.

— Félárú vasutjegy az automabil kiállításra. A Budapesten május hó 23-án megnyitott és június hó 3-ig tartó nemzetközi automabil kiállítására a MÁV 50 százalékos meneti díj kedvezményt engedélyezett, akik ezen kiállítást megtekinteni öhajtják, az 50 százalékos meneti díj kedvezményhez szükséges igazolványt beszerezhetik a D. Bre. eni Aut. forgalmi R. T. Ha van utca 53. szám alatti irodájában mely igazolvány egyúttal állító b. építőjegyül is szolgál az automabil kiállítás területére.

— Dr. Tamásy Géza tisztiorvos voltett kénes előadása. Az Országos Közegészségi Egyesület debreceni osztálya a t. t. a. d. el. után 6 órai kezdettel nyilvános felolvasó ülését az egyetemi Közegészségtani intézet tanteremében (Bocs-kay-tér 1. DMKÉ II. emelet.) Ez alkalommal dr. Tamásy Géza tisztiorvos „Jó és rossz lakásokról” tart előadást. Az egyesület felkéri ügye tagjait, mint a nagyközséget, hogy ezt a már tárgyát fogva is mindenkit érdeklő előadást hallgassanak meg. Az előadók látogatása díjtalan. Az egyesület ezúton hív meg minden érdeklődőt.

— Nyilatkozat. Agod Béláné volt báró Györfly Miklósné ügyelmele vonatkozólag tegnapi számában megjelent híre a következő nyelreigazítás közléstét kérem:

Agod Béláné, férje Agod Béla ellen házasságbontó-peret indított, melyben elváltasító ítéletet már hozott a bíróság. Ügyfelem jól tudja, hogy csak a válóper jogerős befejezése után lesz jogosult újra elhálni első férje báró Györfly Miklós nevét viselni s a polgári életben addig az Agod nevét kénytelen viselni. Az iparüz metazonban, báró Györfly hordógyár néven ismerik s a báró Györfly család beleegyezésével, üzlete megjelölésén ezt a föltiltot használta és fogja is használni. A rendőrség egy konkurrens feljelentésére folytatta az eljárást és nem a nev, hanem a cím viselését tiltotta el, melyet gyermekei törvényesen és józanon viselnek. Az ítélet ellen ügyfelem jogorvosát talált. Kiűnő ítélettel: Dr. Kuthi Sándor ügyv.

A nagyérdemű közönségét szívesen értesítem, hogy a Kansz. temetkezési vállalatot megváltam és saját

temetkezési vállalatot

alapítottam. Elkényes kiszolgálás és olcsó árak mellett temetéseket elvállalok.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérem

Telefon
10-35.

Jancsó Kálmán

asztalos és fakoporsó-gyára.

Telep és felvevő iroda: Debrecen, Barczai-utca 2. szám

TAVASZI
KALAP
KÖZÖNSÉGEK
MEGERKEZTEK
Herman és
Friedmann
PIAC 2/10

Vagyontörz Vállalat Debrecenben.

Amerikai mintára nappali és éjjeli mozgó órs galaktája.

Lapunk vasárnapi számában vas-tagabb betűvel szedett apró hirdetés jelent meg ezen tartalommal: „Első Debreceni Vagyontörz Vállalatot akarok létesíteni. Aki 10-15 millióval társul, pénzt jól kamatoztatja s egyúttal fizetéses állást fog kapni. Cím a kiadóban”

Érdeklődni kezdünk, tekintettel a mostani gyakori bűnesetekre, hogy ezen hirdetés szerzőjének mi a célja. Tettük ezt egyrésztől közérdekből is. Nem sok utánjárással sikerült megtudnunk, hogy ezen vállalatot ifjú Széll István nyug. városi tisztviselő akarja létesíteni, ki rendőrségi és közigazgatási működése terén 27 esztendő óta töltött el. Tudósítók érd. kló dására ifjú Széll István a következőket mondotta:

— Hogy Debrecenben egy modern vagyontörz vállalatot akartam indítani, még mult évi keletű, de ennek keresztülvitelében súlyos betegségem akadályozott meg. Szinte én is még meddig a Révész Olgát ért bgrzalmas csapások hatása alatt állók; felmerült lelkemben önként is az, hogy talán ez a szomorú eset sem következett volna be, ha tapasztalt, volt közbiztonsági emberekből alakított mozgó órségem teljesített volna szolgálatát a főtéren és környékén abban az időben, mert a vállalatnak a déli órákban is fog egyik csoportja öröködni.

Tudósítók kérdésére előadta továbbá ifjú Széll István, hogy komoly célja ezen vállalatnak a bűnnek még csírájában való elfojtása. (Lásd sikasztásokat, belső üzleti lopásokat, betöréseket stb.) A mozgó órség alapelve a *lettenérés*. Másod sorban a rossz gondolatoktól megfertőzött egyéneknek fékentartása az által, hogy soha sem fogják tudni azt, — hogy a Vagyontörz vállalat emberei melyik pillanatban csipik nyakon őket. Vagyon és üzlet őrzéséről lévén szó, világos dolog, hogy vállalatom hatásörében tisztességes díjazás mellett kereskedők, bankok, trafikok, ipari telepek stb. tartoznak. Nappali őrségen az üzletekben a vásárló közönséget is figyelni fogja s a leleplezett tolvajokat azonnal rendőrközre adja.

Remélmem kell, hogy a helybeli kis és nagy kereskedők, trafikok, vállalatok stb. saját jól felfogott érdekeikben a legmészbbs menő pártfogásban fognak részesíteni s nyugodtá teheti őket az a tudat, hogy a folyton megismétlődő rendőri létszám-apsztás mellett egy olyan, fogadalom és vasfegyelem alatt szolgáló örködő csapat áll a hátuk megett, kiknek minden gondolatuk, ténykedésük a vállalatomba beiratkozó beltárgok vagyonának őrzése és esetleg életük megmentése leend.

— **Elfogták a tyukketrecbe bujt szökevényt.** Mit Gyékényesről jelentik: Csóri István ottani rendőr ellen család és váltóhamisítás miatt feljelentést tettek. A fiumi gyorsvonaton a csendőrség által üldözve egy tyukketrecbe bujt és így átsötött a határon. Fiumében letartóztatták a magyar rendőri uniformában levő csalót és elfogatásáról értesítették a magyar hatóságokat.

— **Vigszínházban a Tizparancsolat.**

— **Hálózások.** Biharj Lajos ref. 12 hónapos, Pesti u. 4., Csó máli Gyula gk. 4 hó pos, Pe ti u. 4., Kiss Sándor ref. 1 nados Bellegelő 487., özv. Gyöngyös Bálint Nagy Erzsébet ref. 76 éves, Homok-u. 6., Boór Márton ref 70 éves, Péterfia-u. 67., Csidor Antal ref. 5 hónapos, Olajútj 47., Kiss Olga ref. 1 hóuapos, Kert-u. 10.

Letartóztatták a Hajuföld kabai ügynökét

Több rendbeli csalással vádolják.

Tegnap számunkban hit adtunk arról, hogy Kabáról beküldték Bárdy István 34 éves volt gazdást cs lás sikasztás és okirathamisítás büntetése el vádolva. A fiatal lejtőre csuszott embert tegnap hallgatta ki dr. Takó Ferenc vizes álbíró. Bárdy a „Hajuföld“-címlő lapot is megkérőztette, elsíksasztván az előfizési díjakat

Bárdy ellen többek között az a vád, hogy a Hazai Általános Biztosító r. t. által a nagyanya nevére kiállított 315 millió koronáról szóló

életbiztosítási kötvényben a fmagá nevét hamisította b. Ezenkívül még több kabai lakos tett Bárdy ellen csalás miatt feljelentést, ezek a családi öszgek csupán 4-5 milliót tesznek ki.

Bárdy kihallgatása alkalmával mindent tagajától és próbálta magát tisztázni, ami azonban még látszólag sem sikerült. Epen azért a vizes lóbíró a rendelkezésre álló terhelő adatok alapján vizsgálati fogságba helyezte Bárdy Istvánt.

Aki megölte az anyját.

Máthé Sándor bü ügye a mult év őszén nagy port fel a Hajusában. Máthé ellen ugyanis az a vád merült fel, hogy edes anyját Máthé Sándorét megölte. A fiatal hajdunánási fia dál odót akkor letartóztatták s a óia a debreceni ügyészség foglya. Ú yében a kir. ügy szség a vádiratot elkészítte e. A vádiratba az ügyészség Máthé Sándort anyagiulakossággal vádolja. Tegnap hirdették ki a vádiratot Máthé előtt, aki az ellen kifogásokat nem jelentett be. A leg agyobb valószínűség szerint ez érdekes bűnperben a debreceni kir. törvényszék egyik büntető tanácsa még a nyári szünet előtt megtartja a törvényszéki tárgyalást.

— **Rendőri hírek.** A debreceni zenekadémia növendéke Bónis Margit hajduhadházi urileány, aki a Széchenyi-utjáról a Püspöki palotái terjedő útvonalon elvesztette a tand ízetésit ha i bérlet egyét. — A rendőrség 2 fiatalkoru fiut csinelt el, akik engedély nélkül árusítottak péksütémény k. Weisz Igná: 51 éves nyirmedgyesi ügynök hi ba igyekezett elhelyezkedni Debrecenben, de nem sikerült. Bána ában könyöradamányokat gyűjtött a maga részére. Tettentették és őrizetbe került. — A rendőrségen panasz teit Grosko Györgyné, hogy a leadásnál, míg az u ságcsoomagokat, melyek címére érkeztek, kihordta a pályaudvaron megbizto tja, érzékenyen meglypták és 5 csomag fővárosi képes netilapot ismeretlen tettes ello ott. A 70 darab lap ára 420 ezer korona. A tolvaj alka masint az értékesítésnél fog rajtaveszteni. Már nyomában is vannak.

— **Kibukott az ablakból.** Tóth Erzsébet Erzsébet utcai cselédeleány legnap szolgálati helyén ablakot mosott. Munka közben kizuhant az ablakból az utcára és össze zuzta magát. A mentők sérüléseivel beszállt ották a sebészeti klinikára. Alapota nem súly s.

— **Születések.** Suta Gyula áltami tanító leány Erzsébet Eugénia, Pataki András nps, fia István, Nag Sándor erdőtelepítő, leány Eszter, Szabó Gyula vasúti pályőr, fia halva született, Barnás János keresked segéd, (ikrek) két leány: Katalin, Margit és Erzsébet, Jolán, Csáki Imre kőművessegéd, leány Erzsébet, Julianna, Zalai Henrik István részvénytársasági igazgató, leány Gabriella Jámber Bálint földműves, fia István Pilinszky Julianna háztartás, leány Irén, Kovács Mária napsz mosó, leány Mária.

Méretli maga otthon?
Mireg drágu koszon
Számítsa ki, mibe kerül,
Mit öszszeköttyvaszt ételül,
Adja ehhez most a tüzelőt,
Elpocsékolit időt és erőt,
Csapja hozzá még a cselédért —
S Albert-nél érkezhethet feléért!

junius 7-én délután 3 órai kezdettel rendezi meg a DTE nagytercsport ttelepén.

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club

a főiskolai athletikai bajnoki versennyel kapcsolatban a DTE nagytercsporttelepén országos athletikai versenyt rendez az alábbi számokkal: május 31-én 400 és 3000 méteres síkfutás, gerelyvetés. Junius 1-én 800 méteres síkfutás, 10x100 méteres stafétafutás vidékieknek a MOVE vándordíjért, rudugrás. Tét személyenként és számonként 10000 korona. Nevezések és tétek Hajduházy Dezső címére (Péterfia-u. 76.) küldendő.

Birkózás.

Felhívom a DTE birkózó szakosztályának összes tagjait, hogy mezzerdán este 7 órakor a Torna csarnokban tartandó évi rendezet szakosztályi gyűlésen okvetlen megjeleni sziveskedjenek. Ifj. dr. Magos György elnök.

Tőzsde

Egy aranykorona a dollár hivatalos pénzfolyamán számítva 14.397 papirkorona.

Az értéktőzsde

Az irányzat nyitáskor gyenge volt és a tőzsdei egész folyamán nem állott be jelentős változás. A kuliszban alig 1-2 ezer koronás eltolódások mutatkoznak. A piac mindvégig rendkívül üzletelen volt.

Zürichi zárlat

Páris, 2675 és fél, London 2510, Newyork 516 és háromnegyed, Brüsszel 2600, Milaao 209, Hollandia 207.70, Berlin 123, Bécs 72.80, Szófia 375.5, Prága 1530, Varsó 99.45, Budapest 72.60, Belgrad 840, Bukarest 245.

Terménytőzsde.

A mai termén tőzsden az irányzat gyen ébb volt. A buza és tengeri 2500, a rozs 5000 koronával leolcsóbb, a forgalom rendkívül szűk keretek között mozgott.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 500-502 fél, egy b 498; 500 fél, 77 kilós tiszavidéki 505-507 fél, egyéb 502-505 fél, 78 kilós tiszavidéki 510-512 fél, egyéb 507-510 fél, rozs 425-430 fél, tak. árpa 320-330, sörárpa 450-470, köles 260-270, zab 420-435, tengeri 267-270, korpa 225-230

Ferencvárosi sertésvásár.

Szabadvásári maradvány 311, érkezett 526 sertés, eladva 215. Arak: könnyű 15-17, nehéz 18.5-20.5. Zártvásári maradvány 33 volt, amely a fenti árakon kelt el.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a deviza árfolyamokról.

Darab	Valut	Ellátás
Dollár	70590 K	71280 K
Angol font . .	344000 K	347000 K
Hollandi forint	28295 K	28561 K
Francia frank .	3687 K	3711 K
Svajci frank .	13650 K	13804 K
Léva	509 K	517 K
Cseh korona .	2684 K	2104 K
Lira	2868 K	2906 K
Lei	338 K	340 K
Dinár	1135 K	1157 K
100 n. márká	16675 K	16839 K
Lengyel márká	1340	13596
Oszták korona	99.0	10015

Felhívó szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó vállalat
Nyomatott a Tiszántuli Hírnap A-t. szavardában.

SPORT.

A debreceni tankerületi középiskolai uszóbajnoki versenyt

a debreceni m. kir. állami Fazekas Mihály főreáliskolai Turul sportkör junius 1-én délelőtt 10 órai kezdettel rendezi meg a főiskolai uszóbajnoki versennyel kapcsolatban a Bajnoki fűző uszodájában számokkal. 100 méteres gyorsuszás, 100 méteres melluszás, 100 méteres hátuszás, 400 méteres tetszőszerinti uszá, 4x100 méteres gyorsuszó staféta, 3x100 méteres v. gy. staféta (mell, hát, gyors), rudugrás, (3 kötelező gyakorlat: fejes előre, fejes hátra, mindkét nyu tott karal, saló előre teshez szorított karal és két szabadon választott gyak.) I-IV. osztályu tanulók részére 600 méteres gyorsuszás, 6x30 méteres vegyes staféta.

A debreceni tankerületi középiskolai athletikai bajnokságot

a debreceni m. kir. állami Fazekas Mihály főreáliskolai Turul sportkör

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hirlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztárána. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

AJANLAT

Márványozatok, cementlapok, betonárúk, sirkövek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93. 2

Harisnyastoppolást vállalak, Vio's utca 22. 206

Kaisernél ismét lehet részletre vásárolni. Piac-u. 7. F180

Téglát legolcsóbban Hortobágy téglagyár Rt.-nél szerezhetünk be. Prima minőség garantálva. Szent Anna utca 11. Ugyanott 10 hold prima föld eladó. 149

Jóminőségű téglá és cserép Tóth és Sebestyén építészek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József Zöldfa-u. 8. 232

████████████████████

Rikkancsok magas fizetéssel

felvétetnek lapunk kiadó hivatalában

████████████████████

Üzletáthelyezés miatt női kalapokat olcsón szerezhet be Jungreiszt Marinál. F192

Van szerencsém értesíteni az igaz tisztelt hölgyközönséget, hogy női kalapszalonomat áthelyezem Arany János-u. 37. sz. száj házámba. Kérem további szves pártfogásukat. Tisztelettel Jungreiszt Mari. F196

Aldozó kisfényképeit művészi kivitelben készíti Ruzicska. — Piac-u. 32. F142

Női kalapok olcsón kaphatók Csobán Mariskánál, Cserepes-u. 16. sz. H167

Üres ládák minden nagyságban olcsón kaphatók, Deutsch Albert és Fia fűszerkereskedésében. F265

Technológiai rajz szerint szabni tanítók, készítek női ruhákat úri háznál. Lakásom Zöldfa-u. 8. H205

Elmegegyek uri házhoz mosni, vasalni. Kissné, Batthyányi-u. 1. F267

LAKÁS, ÜZLET

Két szoba, fürdőszoba, konyha lépéssel átadó. Simonyi út 28. 239

Egy szobás mellékhelyiséges lakást központban lépéssel átveszek. Ellenbógen. Hatvan-u. 39.

Nyaraló Boesky-kertben teljesen berendezve kiadó. Paál, Király-utca 5. földszint. H163

3 szobás lakást keresek lépés mellett. Kontsek László, Kossuth-u. 15. 313

Fűtőbejárati butorozott szoba kiadó. Széchenyi-u. 15. emelet. 327

Kollégium mellett egyszerűbb két szobás lakásomat átadom, vagy elcséreltem magános szoba-konyhás kővel kerti lakással, este 6 óra után. — Hüvelyes-u. 3 Marozsán. F266

Nagy József telepen egy szoba, konyha, kamara, udvarral és kerttel azonnal kiadó. Értekezni Fazekas Mihály utca 4. F268

Kerti egy szobás, konyhás, verandás lakásom szerény butorokkal, kávé anélkül eladom. Cím a kiadóban. H 96

Utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Szűcs Mihály, Cserepes-u. 24. sz. H204

Teljesen különbejárati utcai butorozott szobát keres vidékrőlbejáró úr „Dicséret” jellegre Hajdúföldhöz. — H201

Butorozott szoba kiadó. Széchenyi-utca 11. szám fő dszint. H203

Kiadó raktárnak vagy műhelynek való helyiség, Rákóczi-u. 13. sz alatt H199

Aranyot ezüstöt, briliánsat, hámis fogat legmagasabb árban veszek

STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

KERESLET

Vasárnap az erdőn **Szemüveget** megtaláló jutalomba részesül Kollernél, Batthyányi-utca. 326

Társat keresek feleház megvételhez és vendéglő vezetéshez. „Özveg” jellegre a Tiszántúli kiadóba. 321

Kifutó lány felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. nyomdában Piac-u. 49.

Kiscsaládu házmesterpár június 1-re felvétetik Geiger, Piac-u. 81. — H202

ÁLLÁST KERES

Több évi gyakorlattal bíró önálló könyvelőnő megfelelő állást keres. Cím a kiadóban. 332

6 évig állami szolgálatba volt 33 éves nős ember vagyok; bankszolgá kézbizosító, kapus vagy ehez hasonló állást keres. Cím a kiadóban. 322

Idősebb asszony gazdasszonynak elmenne tanyára vagy vidékre is. — Böszörményi-út 20. sz. 1-ső ajtó. H207

ÁLLÁST KAP

Fodrászsegéd állandó munkára 200—250 ezer koronáig felveszek Bör, Csapó-u. 62 sz. 316

Jó munkás cipészegédek rak ári munkára felveszek és egy cipésztanulót is. Gólya-u. 9. Nagy. 329

Ügyes kézilány, ki gépen jól tud varrni felvétetik Dégenfeld tér 3. Keresztépület. H200

Gépiró kisasszonyt alkalmaz ügyvéd, Péterfi-u. 8. Jelentkezhetni délután egynegyed 4-től fél 5 óráig. 334

ELADAS

Mázsa 250 kg-os, — súlyokkal együtt eladó. Kigyó-u. 4. Habuckinál. F251

Arverezés. A disznóvásár közelében, Tordai Gábor utca 5. számú ház nyilvános árverésen, június 1-én, délelőtt 10 órakor, a helyszínen el fog adatni. Háztulajdonos. H174

Egy 8 lóerős gáz-villany motor és 18 méter vezeték eladó. Teleki u. 32. 324

Egy antik mosdó eladó, egy szekrény jutányos árt. Kálvin-tér 14. középalkás. 320

Eladó 200 négyzetméter ház hely b kerítve Kuruc-u. 101. Értekezni Csillag utca 21. 331

Eladó vagy kiadó: szoba, konyha, kerttel udvarral Simonyi-út Boér telepen. El fog adatni. Honvéd-u. 38. szám. Ugyanott egy faasztal pad eladó. 333

Jégszekrény, hentesberendezés, fűzőes mérleg gyermek vaságy azonnal kívül különféle használt tárgyak eladók. Hunyadi-u. 2. Sirkóraktár. — F269

Eredeti mezőkövesdi függőny, drapériák, fejtézők, párnák stb. eladók. Haásné Kossuth-u. 26. F264

Két lovas szék eladó. Batthyányi-u. 10. sz. 325

████████████████████

Debreczenszky István kárpitos — Halköz 8. szám
Kész hencserok, diványok, matracok, garnitúrák raktáron
Javításokat elvállalok

████████████████████

A Tavasz időnyre a

szövetek megérkeztek
melyből elsőrendű elegáns férfiruhákat készítek na jó jutányos árakban.

KERESZESI iródivat szabó, Varga-u. 1.
Tessék meggyőződni!
Pontos kiszolgálás!

████████████████████

████████████████████

████████████████████

Mosott

rongyot

vesz a „Tiszántúli Hirlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

████████████████████

████████████████████

Elsőrendű kárpitos
SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

████████████████████

Kadirektantok foglalkoztató ingóságkövetítő irodája Szent Anna-u. 12.

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

Ruhafestésben

vegytisztításban és mosásban
utólérhetetlen

Értékesebb ruhákat felvételekkel

BIRÓ

Apány-Bika mozi bejárati

TISZÁNTÚLI HIRLAP

könyvnyomdavidallalat

R.-T.

Varga-utca

5.

TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.

Készít
a legolcsóbb árak
mellett mindenféle nyomtatványt
gyorsan és legizlésebb kivitelben